

Vážení příznivci soutěžní orby

V závěrečné zprávě pro rok 2017 vydané Společností pro orbu ČR, z.s., je v úvodní části uvedeno, že tento rok se vyznačoval vysokou aktivitou v oblasti organizování krajských soutěží v orbě. Po velmi důkladném zhodnocení jednotlivých soutěžních dnů, účasti spolupracujících firem, soutěžících z řad oračů s klasickými či otočnými pluhy, orby koňskými spřeženími, orby víceradličnými pluhy nebo orby historickou technikou se ukázala určitá nevyrovnanost v jednotlivých regionech, kterou vám přinášíme v příložené tabulce.

Rok	Krajské soutěže	Místo konání	Klasický jednostranný	Otočný oboustranný	Víceradličný pluh	Historická technika	Orba koňmi	Celkem
2015	KR	Vidlatá Seč 26.6.2015	5	2	0	1	0	8
	KR	Žďár a Všeň 12.9.2015	6	2	0	3	0	11
	MR	Dolní Újezd 10.10.2015	20	6	7	7	5	45
2016	KR	Zábřeh 21.5.2016	7	0	0	1	0	8
	KR	Chotěnov 24.6.2016	2	0	0	4	0	6
	KR	Všeň 16.7.2016	3	0	0	4	2	9
	KR	Hrušovany 13.8.2016	3	0	0	3	0	6
	MR	Peruc 17.9.2016	9	4	5	12	7	37
2017	KR	Přerov 19.5.2017	8	0	0	0	0	8
	KR	Vysočany 22.7.2017	4	2	3	3	0	12
	KR	Troskovice 26.8.2017	2	0	2	1	0	5
	KR	Rybitví 9.9.2017	2	0	0	3	2	7
	MR	Přerov 30.9.2017	11	4	4	7	7	33

Z této tabulky je zřejmé, že kapacita soutěžících při Mistrovství České republiky v orbě od roku 2015 mírně poklesla, ale na dané podmínky typovaných lokalit, jakými byla v roce 2016 Peruc, nebo v letošním roce Přerov, je takřka naplněna. Ne, že bychom nebyli schopni sehnat větší počet soutěžících, stejně tak jako v roce 2015, ale narážíme na problém zajistit pole, které bude kapacitně dostatečně veliké, aby poskytlo prostor pro vytýčení kvalitních soutěžních parcel, zázemí pro vystavovatele a dostatečný komfort pro širokou veřejnost. Společnost pro orbu ČR, z.s., má ztížené podmínky výběru pozemků v tom, že k řádné a kvalitní organizaci MR potřebujeme zemědělskou školu a jejich studenty. Proto je výběr lokality někdy velmi složitý.

U krajských soutěží je z uvedené tabulky zřetelně viditelná nevyrovnanost účastníků jednotlivých kategorií. Zatím co se relativně daří u kategorie klasický jednostranný dvou a tříradličný nesený pluh

obsazovat startovní listiny, u ostatních kategorií je to horší.

Tento faktor výbor společnosti vyhodnotil jako negativní a rozhodl v roce 2018 pořádat soutěží méně, ale zaměřit se na kvalitně sestavené startovní listiny ve všech kategoriích. Ideálním vzorcem účasti krajské soutěže je 4 klasické, 2 otočné, 2 víceradličné a 4 historické. Koně, vzhledem k velmi náročným přepravním podmínkám, nechává tento model stranou a hodnotíme ho pouze jako divácký bonus navíc. Z výše uvedených důvodů v roce 2018 má výbor Společnosti pro orbu ČR, z.s., v plánu celkem tři krajské soutěže a mistrovství České republiky. Ve hře je i druhý ročník Středoevropské soutěže, o kterém po organizační stránce uvažuje společnost pro orbu z Rakouska. Rádi by soutěž zorganizovali před mistrovstvím světa, které se uskuteční v Německu v termínu 1. - 2. 9. 2018. Tato nově organizovaná soutěž, jejíž první ročník se uskutečnil v roce 2016 v Zábřehu a byl po všech stránkách velmi pozitivně hodnocen, by měla sloužit jako trénink a příprava středoevropských zemí na mistrovství světa. Byli bychom rádi, kdyby se to podařilo.

Lokality pro uskutečnění krajských soutěží byly vybrány takto. Dne 4. května 2018 se uskuteční 1. ročník krajského mistrovství v orbě kraje Vysočina. Druhá krajská soutěž se uskuteční jako 1. ročník krajského mistrovství v orbě Moravskoslezského kraje v okolí Opavy a předpokládaný termín je v sobotu 8. 9. 2018. Třetí krajská soutěž se uskuteční jako 1. ročník krajského mistrovství v orbě Jihočeského kraje v okolí Písku a termín je stanoven na sobotu 22. 9. 2018. Takto je navržený plán krajských soutěží pro rok 2018.

Prioritou zůstává organizace již 45. ročníku Mistrovství České republiky v orbě. Místo konání bylo stanoveno v okolí Kamenice nad Lipou. Termín byl stanoven na pátek a sobotu 5. - 6. 10. 2018. Aby české mistrovství proběhlo tak, jak má, byla na den 25. 10. 2017 do Pelhřimova svolána schůzka organizačního výboru za účasti zástupců kraje, školy a výboru Společnosti pro orbu ČR, z.s.

Zástupci z kamenické školy mají se soutěžní orbou dlouholeté zkušenosti, což je obrovská výhoda. Vědí, co se bude odehrávat a co orba přináší. V tomto duchu bylo i vedeno první jednání. Konstruktivní, zřetelné, s jasným cílem, aby vše proběhlo na profesionální úrovni s dosažením co nejlepšího výsledku. Určitě se máme na co těšit.

Výročí významného vynálezu ruchadla v Rybitví u Pardubic

V rámci již zmíněných oslav, jež započaly u jejich památníku a pokračovaly v nedalekém rodném domku (nynějším malém muzeu), proběhla (spolu s 3. otevřeným Mistrovstvím Pardubického kraje v orbě) i ukázka orání koňmi v podání dvou spřežení Mistrů oráčů. Předvedl se zde pár českomoravských belgiků Baron a Bret Miloslava Čmejly ze Sdružení podřipských oráčů (2) a triga starokladrubských vranek Falera, Falerina a Empirica Václava Wimmera z NOPO ZM Slatiňany (3). Zde jen musím zmínit, že zapřažená triga s Falerou uprostřed se zde na veřejnosti prezentovala historicky v tomto typu pracovní zápřeže, pokud vím, poprvé a je dalším důkazem, že starokladrubští koně (a koně celkově) nadále bez jakékoliv nadsázky patří k hospodářským zvířatům. Toto v našich podmínkách (kromě Schnirchových trig na Národním divadle v Praze) takřka neznámé spřežení tří koní vedle sebe bylo při začátku oslav zapřaženo také do kočáru. Účast zmíněných koní podtrhla důstojnost těchto oslav a v každém případě přispěla k připomenutí odkazu našich význačných a nezapomínaných předků a vyzdvihla tak význam kvalitní orby pro dnešní dobu, již bratrance Veverkové dali před mnoha lety svým objevem a důvtipem velmi solidní základ. Oba oráči také obdrželi od rybitevského starosty Ing. Radima Voltra nádherné pamětní medaile, připomínající nejen toto 190 výročí, ale i 640 let od založení obce v roce 1377, která má ve svém znaku samozřejmě již zmiňované ruchadlo.

za spolupořádající Společnost pro orbu ČR
Ing. Navrátil Jan, CSc.

Dne 9. 9. 2017 se uskutečnil v Rybitví u Pardubic 3. ročník mistrovství v orbě Pardubického kraje. Dovolujeme si znovu připomenout historický význam tohoto vynálezu.

V rodné obci bratranců Veverkových se hned následující týden po konání jubilejního XV. ročníku pardubické soutěže O ruchadlo bratranců Veverkových uskutečnily v sobotu 9. 9. oslavy 190 let převratného a tehdy ve světě ojedinělého vynálezu nového typu oradla. Úvodem krátce trochu z historie vzniku ruchadla (1), později nazvaného „veverčete“: František Veverka (1796 – 1849) byl rolníkem a bratranec Václav Veverka (1799 – 1849) kovářem a na svém vynálezu společně pracovali tři roky a veřejně ho předvedli na poli za rybitevskou kovárnu v roce 1827. Do té doby používaný původní tvar hákové radlice po dlouhé sérii pokusů upravili tak, že půdu nejen krájela, ale také šroubovitým tvarem desky optimálně obracela a hlavně drolila a kypřila tj. „ruchala“. Předčili tak tím tzv. skotskou radlici a navíc šla u ruchadla nastavit na kolečkách i hloubka vlastní orby tak, jak je to běžné na nynějších pluzích. Bohužel si však tento převratný a ojedinělý vynález tehdy nenechali patentovat, ten se pro své nesporné výhody poměrně rychle šířil hlavně v okolí a následně i v zemích habsburské monarchie a byl jim záhy ukraden německým úředníkem z Choltic. Ten ho nechal podle jejich vzoru vyrobit a v roce 1832 ho předvedl pod svým jménem (Kainz) na Hospodářské výstavě v Praze. Oba bratrance pak zemřeli nakonec v bidě. Spor o autorství ruchadla v té době vyvolal vleklé česko-německé národnostní rozepře a až v roce 1883 bylo prvenství přiznáno již dávno nežijícím bratrancům z Rybitví.

Podřípští oráči se v Německém Memmendorfu neztratili

Memmendorf leží mezi Saskou Kamenicí a starobylým univerzitním Freibergem. Právě tam se dne 6. a 7. října 2017 konalo zemské mistrovství v orbě. Hlavním programovým tahákem sice byl 20. ročník Kartoffelfest, nicméně spojení obou akcí se ukázalo jako velmi dobrý manévr. Předpověď počasí sice slunečno neslibovala, ale péce jenom jsme doufali v malý zážrak, že by se meteorologové mohli splést a opravdu by nemuselo pršet s malými přestávkami celý den. Pršelo. Dva dny před orbou se místem prohnal okraj bouře, která v Německu na mnoha místech způsobila obrovské škody a zastavila vlakové spoje. V Memmedorfu jenom dopadla na zem spousta vody. Do hlinité půdy jí hodně vsáкло, problémy se objevily jenom na louce, kde parkovaly osobní vozy.

Zajímavé byly už propozice soutěže. V programu byl pozemek definován nejenom z pohledu polohy, ale také se uváděly informace o bonitě, druhu půdy a předplodině. Soutěžní pozemky byly proti mezinárodnímu standardu zkrácené na 75 m, i doba hodnocení naorávky byla omezena na 20 minut. Celkově byla tedy soutěž kratší a diváci se tak nestačili nudit. Hlasatel na poli měl k dispozici dálkový mikrofon, takže mohl po úvrati nebo mezi diváky chodit a komentoval vývoj. Dost nezvykle působilo, že se oralo po směru předešlého zpracování. Při pozorování parcel musel mít člověk neustále na paměti, že oráči jsou pomícháni v kategoriích tak, jak si vylosovali čísla. To znamená, že mezi oficiálními soutěžícími, kde vítěz postupuje na spolkové mistrovství, se vyskytovali i oráči z Open třídy. Do oficiální soutěže je totiž vstup povolen pouze do 35 let věku, pak už jenom Open.

Musím uznat, že diváci byli zřejmě zocelení místními povětrnostními poměry, poněvadž teplo a tzv. normální podmínky skutečně vypadají jinak. Z fotek je vidět, jaké bylo proměnlivé světlo. Není ovšem vidět vítr a mrholení. Chvilku sluníčko, pak je na obzoru skoro černo. V prudkém dešti a větru jsem kameru ani nevytáhoval, jelikož by mi určitě stačila do odpoledne ještě zrezivět. Všechno se odehrávalo na dvoře a na dohled od budovy bývalého družstva LPG a dnešního GmbH, jelikož se to jmenuje Genossenschaft, tak to asi také bude družstvo. Na svátek oráčů, zemědělců a brambor se sjelo opravdu hodně lidí, podle zablácených bot se dalo v davu přesně identifikovat, kdo přišel z orby a kdo vyrazil jenom podebatovat se sousedy u svařeného vína anebo jenom nakoupit. Nejčastějším artiklem byly samozřejmě balené brambory, bramborová jídla a bramborové buchtý, několik stánků s masnými specialitami a rybami, medem, zavařeninami, pálenkami všeho druhu apod. Nemohly chybět univerzální stánky s opečenou klobásou a pečivem.

Řečníci na zahájení nešetřili zdravým sebevědomím v tom smyslu, že my (míněno saští zemědělci) jsme ti, kdo krmí německé rodiny potravinami v nejvyšší kvalitě a děláme všechno pro to, aby občané dostávali na stůl regionální kvalitní produkty. Pochválili si i saské zemědělské školství, což posoudit nemohu. Ale sedmnáctiletá učnice ze Saska Anhaltska, která se v orbě klasickým pluhem umístila na čtvrtém místě, slova řečníka potvrdila v realitě. Sasové jsou podle všeho stále dobří frontovní bojovníci, vyškolení do roku 1989. Před prodejnou masných výrobků místního podniku byla po celý den řada zákazníků až ven před čerpačkou PHM zase stáli (dle mne úplně zbytečně) ve frontě rodiče s malými dětmi. Zkoumal jsem tedy, proč. Největší atrakcí byla totiž organizovaná projížďka velkým moderním traktorem, kdy mrňous sedí na sedadle spolujezdce, pozoruje všechno z výšky a veze se 300 m do pole a zpátky. Rodiče plně chápali, že na takovou akci se nedá vyrazit ve vycházkovém oblečení - malí kluci i holky měli všichni na zádech batůžky a na nohách většinou gumové holínky. Za dvě hodiny byli hoši identifikováni zřejmě podle otisků prstů. O organizaci především v dopravě se starali dobrovolní hasiči z okolních vesnic.

Pořadatel nezapomněl při každé vhodné příležitosti publiku oznámit, že jsou tady tři hostující oráči z Čech. Už při přípravě strojů zaujal pro Evropu poněkud netradiční John Deere se zdvojeným předním kolem, exoticky působila i naleštěná Škoda 30 a závažné pluhy. U závažných pluhů se v průběhu zapřahání vystřídal několik dvojic ve složení dědeček a vnouček, kdy se juniorovi dostalo zasvěcené přednášky o tom, jak se ta pro dnešek nezvyklá věc ovládá a k čemu je tam ten provázek či páky. Deutz pana Kandla by zase dokonale zapadl mezi místní, nebýt české vlaječky na blatníku.

Oráči, z nichž mnozí vyrazili na pole v dobře větraných kabrioletech, si skutečně užili zimy a deště. Klobouk dolů. Ve výsledcích se Česká republika zapsala třetím místem v kategorii historické stroje - pan Vladislav se Škodou 30 startovní číslo 19. V seznamu sponzorů nechybí místní banka, pojišťovna a zemský rada. Mám si představovat, že by sponzorem z vlastní kapsy byl třeba krajský hejtman nebo pobočka místní Spořitelny ve Lhotě? Asi fikce.

.. podle nás velmi podařená akce ...

Vladislav Šimík

Offene Klasse - Vladislav Křepčik 3. místo

64. mistrovství světa v orbě - Keňa - Nakuru

Po příjezdu české výpravy dne 24.11.2017 do Nakuru v Keni, místa konání 64. mistrovství světa v orbě, jsme navštívili aktivního, zástupce Zetoru, který se společností Zetor Tractors, a.s., spolupracuje asi půl roku. Ukázal nám deset traktorů, v prodejně s bílou dlažbou a prosklenou výlohou. Celkově velmi pěkné. Byl tam i jeden jednoduchý pluh, který jsme mohli použít. Po obrovském shánění a různých kombinacích máme dva jednostranné pluchy s tím, že jsme připravili úpravu pravidel WPO, která byla mezinárodním výborem odsouhlasena. Úprava spočívala v tom, že je možné jet nejen dva otočné pluchy za danou zemi, ale i dva klasické dvouradličné pluchy. Schválení této úpravy tak trochu překvapilo i nás, a proto budeme podávat tento návrh i pro další roky. Václav Milík startoval s klasickým starým pluhem Kverneland, nebyl s ním vůbec spokojený. Naproti tomu ale měl krásný nový Zetor s laminátovou střechou. Po dokončeném tréninku výsledky jeho orby nebyly dle našich představ, ale věřili jsme, že to v závodech půjde lépe.

Aleš Malý měl podobný dvoják a dvě krojidla bez předradliček. Oral také s novým traktorem Zetor Proxima 100. Podmínky pro soutěžní orbu byly velmi těžké.

Ve srovnání s dovezenými soupravami ostatních účastníků to naši reprezentanti neměli jednoduché.

Bohužel reprezentant Aleš Malý v soutěži dvakrát nedokončil z důvodů technických poruch, které se nepodařilo včas odstranit. Prasklo mu napůl i krojidlo. Václav Milík soutěž dokončil dle možností, které v této části světa měl.

Přesnost orby špatná nebyla, ale pluh nedostatečně zaklápěl. Na traktoru byl sériový pevný třetí bod, což rovněž nepříspělo k dobrému výsledku. Z celkového počtu dvaceti tří účastníků dokončil na dvacátém místě. Devatenáct soutěžících před ním oralo s vlastní dovezenou technikou. Pro Společnost pro orbu ČR, z.s., je důležité, že Česká republika neporušila svojí absencí kontinuální řadu účastí na světových podnicích. Přispívá to k celkové důvěryhodnosti naší společnosti vzhledem k přidělenému termínu organizace 72. mistrovství světa v roce 2025 do České republiky.

PF 2018

Společnost pro orbu, z.s.
vám přeje
veselé Vánoce
a šťastný nový rok